

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata
Heinrychi Bullingeri lib. IIII**

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

De Coena domini & Eucharistia

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

nestate adpareamus coram tremenda maiestate dei nostri, ornati scilicet uirtutibus & pietate, & hoc ornatudo quo Paulus 1. Timoth. 2. 1. Cor. 11. 1. Pet. 3. Ad hæc subinde magno feroore exhortamur fideles quos docemus. Et nonnihil proficimus alicubi. Hic uero uobis non omnino assentimur, qui omnem cultum Christianis hominibus negatis. Nam ut uaria sunt tempora ita uarium cultum pijs admittimus. Nam & olim castissimæ & honestissimæ matronæ, ut humilitate, pudicitia & uirtutibus semper, ita nonnunquam (dum res poscebat) corporali cultu ornatæ erant. Quemadmodum de Rebecca, Esther, et Iudith scripturæ testantur. Quid uero in Eucharistia nostra desyderes clarius explica. SIMON. Ad hanc cœnam admittitis peccatores, quos excludere ex hoc sacro conueniebat. Nos non nisi puris & innocentibus hanc cœnam damus. IOIADA. Si panis Eucharistiæ nihil ad peccatores pertinet, dic ergo quibus à Christo sit institutus? Angelis fortasse? Sic fingitis uobis puritatem, quam dum uobis ipsis tribuitis in Nouati heresim inciditis. Nos ex uerbis scripturæ peccatum bifuriam accipi dicimus. Primum, pro perfidia, hanc qui habet, is non digne existimat hunc panem. Nec opus est ut talis excludatur e cœna, nam ut nihil curat eam, ita nequaquam accedit. Hypocritas minister arcere non potest, quum solus deus corda perspiciat, et uideat quo quisque

t s

uero mercenarij et serui arcebantur, ceremonia erat,
quæ reconditiorē sensum nobis præfert. Apud nos per
sonarum acceptio nulla est. Sic de fermentatis pani
bus mysticum sensum eruit Paulus i. Cor. 5. Docet er
go ut se quisq; probet antequā accedat ad hunc sacra
tissimum cibum, ne suo uitio uertatur ei in mortem.
Quod ergo potissimum in hac coena à coniuuantibus
exigimus, fides est, et gratiarum actio, deinde propo
situm uitæ puræ et sincerae. Postremo ut uelint esse
unum corpus per charitatem. Vos ex symbolis unita
tis, dissidiū in corpore Christi facitis. Eucharistia non
in hoc instituta est, ut separatio fiat, sed excommuni
cacio. Per excommunicationem uero remedium illud
intelligimus, quo sceleribus grauioribus et impuden
tioribus medemur, per eos quibus hoc officij deman
datur. Iam si emendatus rursum cadit, audit uero pro
clamari uerbum Pauli (probet seipsum homo et c.) et
accedit coenam sumpturus, quis hunc prohibere pote
rit? Quis enim cor eius intueri potest quanta deuotio
ne, gratitudine, et fide erga Christum sit præditus?
Neq; hic iuxta Papæ et decretorum canones pœnitentias
definimus, ut tanta interualla temporum pecca
toribus aut criminibus præscribamus, quod nec Chri
stum fecisse unquam legimus, cuius gratia obuia fuit
quibuslibet, ut patet in Matthæo, Zacheo, Magdale
na. Mox recepti sunt in amicitiam mox admissi in ec-

accedat animo. Nos iuxta externa tantum iudicamus,
nec plus huiusmodi à cœna prohibere possumus quā
à baptismo Simonem Philippus. Sacramentorum enim
ratio par est. Secundo accipitur peccatum pro mor-
bo ex infecta radice in nos traducto, ex quo uaria sce-
lera ueluti fructus quidam pessimi suppullulat, qualia
sunt, ira, inuidia, odiū, intemperantia, arrogantia, a-
varitia, libido &c. Iam si hunc peccatorem dicas, qui
hæc designat, nec tamen in his contumaciter iacet, sed
mox post casum resipiscit, nemo huius cœnæ capax
fuerit. Omnes enim peccamus, & hunc peccati mor-
bum sentimus, Rom. 3. + Gat. 3.

Ex quo adparet error uester, qui usum cœnæ igno-
ratis, quamobrem, ut olim pontifex, ex lœto conuiuio
tyrannidem quandam & carnificinam conscientia-
rum facitis. Quicunq; ergo carnis affectus cum dolo-
re agnoscit & sentit, credens interim sibi per sangu-
inem Christi peccata ablui & remitti, unde in corde
suo ingens gaudium concipit, cupiens gratias agere
domino pro tanto beneficio participatione huius sa-
cri: hunc dignum existimamus ut de pane illo edat et
de calice bibat. In hunc usum à Christo nimurum insi-
tuta est hæc cœna, ueluti panegyris et festiva quædam
ac lœta gratulatio, in qua mæmoria mortis eius cū gra-
tiarum actione refricaretur. Ratio huius ex esu agni
paschalis satis luculēter colligi potest, Exodi 12. Quod
uero

clesiam. Latro mox ut inuocat, Petrus mox ut flet, in ecclesia ambo sunt, nec differtur eis aditus ad uitam. Nos iuxta externam faciem iudicamus, alioqui Ananias & Saphyra in ecclesia Christi non fuissent. Sed cesso iam, nec dubito te persuasum esse, longe aberrare catabaptistas impieq; agere quod ab ecclesiastria secedunt. Reliqua ergo si quae sunt abs te profrena, fac profer.

DE GLADIO, AN SCILICET
magistratui fontes punire, & gladio ferire, atq; bellare liceat.

SIMON.

IX.
TRACT.

Quod magistratus inter Christianos esse possint ac debeant, supra satis probatum abstuli accepi. Quod uero illis occidere non liceat ex uerbis Christi Matthæi quinto euincere conabor. Sic enim docet Christus: Audistis ueteribus dictū esse, Non occides, quisquis autē occiderit obnoxius erit iudicio. At ego dico uobis, quod quisquis irascitur fratri suo temere obnoxius erit iudicio &c. IOIADA.

Recte lex præcipit non occides: tu scilicet quisquis tandem fies, non occides scilicet ex affectibus, quales sunt ira, inuidia, odium &c. Non occides innocentes: non occides ui aut iniuria. Huiusmodi ergo homicidia